

OB 70-LETNICI DRUŠTVA

Niko Jereb

Eno najstarejših društev v občini, Filatelistično društvo Idrija, letos praznuje visok jubilej – sedemdeset let neprekinjenega delovanja. Ustanovljeno je bilo 9. avgusta 1949. leta kot prvo tovrstno društvo na Primorskem. Prvi skupni nastop idrijskih zbirateljev poštних vrednotnic je bil že 26. in 27. junija 1949, ko so v okviru Gospodarske razstave v Idriji prikazali svoje zbirke. Pobudo za ustanovitev društva je dal idrijski rojak Ferdo Kobal, ki je bil član Filatelističnega kluba Ljubljana in glavni organizator priprav za ustanovitev Filatelistične zveze Slovenije. Le-ta je bila ustanovljena 24. julija 1949. Člani idrijskega odbora za ustanovitev društva so bili Josip Pivk, Srečko Logar in Rafael Jereb. Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo dvajset zbirateljev. Delegata Zveze sta bila idrijska rojaka Ferdo Kobal in Filip Kumer.

Veselimo se visokega jubileja in uspehov, ki smo jih dosegli. Že leta 1952 je društvo zasedlo prvo mesto v Sloveniji, leto kasneje pa drugo. Zvrstilo se je kar nekaj pohval in priznanj. Ko je Filatelistična zveza Slovenije znova uvedla ocenjevanje društev, smo se leta 2006 znova zavihteli na prvo mesto, v naslednjem ocenjevalnem obdobju pa smo bili drugi najboljši. Bili smo celo nominirani za posebno priznanje, ki ga podeljuje Federation of European Philatelic Association. Pa se ni izšlo. Priznanja so šla v Nemčijo, na Hrvaško in v Egipt.

Posebno poglavje naše filatelistične dejavnosti je tudi obeleževanje bogate rudarske dediščine, idrijskih čipk, zgodovinskih in aktualnih dogodkov. Doslej smo skupaj s pričujočo izdali 125 društvenih filatelističnih ovitkov, maksimum kartic in dopisnic. Velik uspeh je bilo obeležje ob 500-letnici rudnika in mesta, ko je tedanja PTT Jugoslavija izdala na naš predlog dve poštni znamki. Takrat smo poskrbeli še za en rekord – tedaj najgloblje izpostavljeno poštno okence na svetu, ki je en dan delovalo na XIV. obzorju jaška Delo (Kajzer). Iz te globine je bila poslana pošta celo na Antarktiko, v bazo Scott-Amundsen. Posebna zanimivost se je zgodila tudi ob 60-letnici partizanske tiskarne Slovenija na Vojskem, ko smo izdali dotiskano poštno dopisnico. Dotisk je bil izveden na originalnem tiskarskem stroju partizanske tiskarne! Ob večini izdaj je društvo poskrbelo za predstavitvene slovesnosti, ki so bile zelo dobro obiskane. Kot je nekaj posebnega sedemdeset let neprekinjenega delovanja društva, tako je nekaj edinstvenega tudi neverjetnih sedemdeset let neprekinjenega vsakotedenskega srečevanja članov društva.

„Občni zbor, 24. 3. 2019 (od leve): Miran Jurjavčič, Boris Kogej, Franci Vidmar, Miran Novak, Djimitrij Červ, Oliver S. Cigale, Nace Jereb, Ivi Ferjančič, Samo Bevk, Ljubo Ukmar, Vojko Rejc, Vlado Štravs. Sedijo: Oskar T. Cigale, Niko Jereb, Franci Jereb.

Beležimo kar 35 znamk in drugih poštnih vrednotnic, ki jih je na naš predlog izdala Pošta Slovenije. Vedno smo jih predstavili na slovesnih promocijah s kulturnim programom. Noben kraj v Sloveniji ni bil tolikokrat zaznamovan s svojo dediščino kot naša Idrija! In te poštno vrednotnice so potovale po vsem svetu in predstavljale naše čipke, rudarsko, tehniško, naravoslovno in naravno dediščino ter znamenite osebe, ki so jo soustvarjale. Odkar je Pošta Slovenije uvedla osebne poštno znamke, smo se aktivno vključili tudi v to dejavnost.

Naše delo vsako leto predstavimo v letnem biltenu Filatelist, ki redno izhaja od leta 1988. Doslej se ga je nabralo kar za 1.034 strani knjižnega formata. Smo edini med tovrstnimi društvi v Sloveniji, ki redno pripravljamo bilten. Letošnja izdaja Filatelista je že dvaintrideseta zapovrstjo. Jubilejno leto smo počastili z izdajo barvnega kataloga vseh naših dosedanjih obeležij. Lahko rečemo, da je katalog prava zgodovina Idrije v malem. Tudi veliki Zbornik društva, ki bo obsegal življenje društva od ustanovitve pa do letošnjega leta, je v pripravi. Upamo, da bo izšel prihodnje leto.

Ko se ob visokem jubileju oziramo v preteklost, ne moremo mimo dejstva, da tako uspešno društvo – prejeli smo tudi najvišje občinsko priznanje – nikdar ni imelo svojega prostora, temveč se je pogosto selilo, kjer je pač našlo začasen prostor za svoj arhiv in sestajanje. Zahvaljujoč vodstvu Gimnazije Jurija Vege sedaj že vrsto let domujemo v nekdanji osnovni šoli. Kljub izkazani uspešnosti naše društvene dejavnosti nas je vedno pestilo in omejevalo pomanjkanje sredstev. Prizadevni člani, med katerimi so tudi nosilci najvišjih priznanj Filatelistične zveze Slovenije, smo vsa leta delali

prostovoljno. Finančna sredstva so se racionalno trošila predvsem za tisk izdaj in nabavo poštnih vrednotnic.

Poleg kataloga vseh naših izdaj smo jubilej zaznamovali tudi s spominskim ovitkom, priložnostnim poštnim žigom in osebno poštno znamko. Ovitek in priložnostni poštni žig je oblikoval Nande Rupnik, ki je domiselno zasnoval število 70, ki z Merkurjem in s čipko simbolno kaže na glavne usmeritve društvenih izdaj. Je pa tudi jubilejna osebna poštna znamka nekaj posebnega. Po ideji predsednika društva Naceta Jereba jo je oblikovalsko dopolnil Nande Rupnik. V njej je vkomponirana dvodimenzionalna QR-koda, ki se jo ustvari s posebnim programom z računalnikom oziroma s pametnim telefonom. Njena posebnost je v tem, da s skeniranjem kode s pametnim telefonom odpremo povezavo s spletno stranjo društva, kjer so na voljo vsi društveni podatki, od Filatelista do drugih društvenih izdaj in informacij.

Jubilejno leto smo proslavili tudi z veliko filatelistično razstavo v času Festivala idrijske čipke, v novembru pa so bile v izlozbi na Mestnem trgu predstavljene izbrane izdaje, filatelistični material in pohvale ter odličja, ki jih je društvo prejelo za aktivno delo skozi vse obdobje svojega delovanja.

Eden izmed nedeljskih sestankov. Od leve: Oskar Cigale, Niko Jereb, Vojko Rejc, Oliver Cigale, Ivi Ferjančič, Nace Jereb, Miran Jurjavčič, Franci Jereb